

Svanemerking av

Holdbart/bestandig trevirke til utendørs bruk

Versjon 2.7 • 25. februar 2015 - 31. desember 2025

Innhold

Hva er Svanemerket holdbart trevirke?	4
Hvorfor velge Svanemerking?	4
Hva kan Svanemerkes?	4
Hvordan søker man?	4
1 Beskrivelse av produktet	6
2 Miljøkrav	6
2.1 Kjemikaliekrav	6
2.2 Bærekraftig skogbruk	9
2.3 Biologisk holdbarhet og bruksområder	12
2.4 Energi og klima	13
2.5 Trevirket ved bruk og avhending	14
3 Kvalitets- og myndighetskrav	14
Regler for Svanemerking av produkter	15
Etterkontroll	15
Kriterienes versjonshistorikk	16
Nye kriterier	17

Bilag 1	Testing og analyser
Bilag 2	Klassifisering av kjemiske produkter
Bilag 3	Deklarering av innhold i kjemiske produkter
Bilag 4 a	Opplysning om treråvaren
Bilag 4 b	Beregningsgrunnlag sertifisert andel treråvare (O13)
Bilag 4 c	Retningslinjer for skogsertifisering
Bilag 4 d	Erklæring om trearter som er forbudt eller tillates under begrensninger i svanemerket holdbart/bestandig trevirke til utendørs bruk
Bilag 5	Oppfølging av energiforbruk (krav O15)

Adresser

Nordisk ministerråd besluttet i 1989 å innføre en frivillig offisiell miljømerking, Svanemerket. Nedenstående organisasjoner/foretak har ansvaret for det offisielle miljømerket Svanemerket, tildelt av respektive lands regjering. For mer informasjon se nettsidene:

Danmark

Miljømærkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1, DK-2150 Nordhavn
Fischersgade 56, DK-9670 Løgstør
Tel: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.svanemaerket.dk

Finland

Miljömärkning Finland
Annegatan 25, vån 6
FI-00100 Helsingfors
Tel: +358 9 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Island

Norræn Umhverfismerking á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík
Tel: +354 5 91 20 00
svanurinn@ust.is
www.svanurinn.is

Norge

Miljømerking Norge
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige

Miljömärkning Sverige AB
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Dette dokument kan bare kopieres i sin helhet og uten noen form for endring.

Sitat kan benyttes hvis opphavsmannen Nordisk Miljømerking nevnes.

Hva er Svanemerket holdbart trevirke?

Svanemerket holdbart/bestandig trevirke er et alternativ til konvensjonelt impregnert virke og kjennetegnes ved at det:

- ikke er tilsatt tungmetaller eller biocider
- ikke medfører problemer eller spesiell håndtering i avfallsfasen
- er produsert fra bærekraftig skogbruk
- har tilstrekkelig biologisk holdbarhet

Hvorfor velge Svanemerking?

- Produsenten av holdbart trevirke kan bruke varemerket Svanen i sin markedsføring. Svanemerket har troverdighet og er meget godt kjent i Norden.
- Svanemerket er en kostnadseffektiv og enkel måte for produsenten å kommunisere sitt miljøarbeide og miljøengasjement til kunder og leverandører.
- En miljøtilpasset virksomhet har oftere lavere kostnader pga. for eksempel redusert kjemikalie- og energiforbruk.
- En mer miljøtilpasset drift forbereder produsenten på fremtidige miljøkrav.
- Miljøspørsmål er komplekse og det kan ta lang tid å sette seg inn i spesifikke problemstillinger. Svanemerkingen kan ses som en guide til dette arbeidet.
- Svanemerking omfatter ikke bare miljøkrav, men også kvalitetskrav fordi miljø og kvalitet ofte går hånd i hånd. Det betyr at en svanelisens også kan ses som et kvalitetsstempel.

Hva kan Svanemerkes?

Kjerneved med naturlig lang holdbarhet og kjemisk eller termisk modifisert trevirke kan Svanemerkes. Trevirket må som minimum oppfylle holdbarhetskrav som stilles til fukt- og/eller værutsatte trekonstruksjoner over mark.

Følgende kan ikke Svanemerkes:

- trevirke som er impregnert med tungmetaller eller biocider
- trevirke som er overflatebehandlet (for eksempel beiset eller malt)*
* Gjennomfarget tre anses ikke som overflatebehandling.
- komposittmaterialer av tre og plast

Hvordan søker man?

Søknad og kostnader

For informasjon om søknadsprosessen og avgifter for denne produktgruppen henviser vi til respektive lands nettside. For adresser se side 3.

Hva kreves?

Søknaden skal bestå av et søknadsskjema/webskjema samt dokumentasjon som viser at kravene er oppfylt.

Hvert krav er markert med bokstaven O (for obligatoriske krav) samt ett nummer. Alle krav skal oppfylles for at en lisens skal oppnås.

For hvert krav er det beskrevet hvordan kravet skal dokumenteres. Det finns også ulike symboler som brukes for å lette arbeidet. Symbolene er:

☒ Send inn

🔍 Kravet kontrolleres på stedet.

All informasjon som sendes til Nordisk Miljømerking blir konfidensielt behandlet. Underleverandører kan sende dokumentasjon direkte til Nordisk Miljømerking og denne informasjonen behandles også konfidensielt.

Lisensens gyldighetstid

Miljømerkingslisensen gjelder så lenge kriteriene oppfylles og så lenge kriteriene er gyldige. Kriteriene kan forlenges eller justeres, i slike tilfeller forlenges lisensen automatisk og lisensinnhaveren meddeles dette.

Senest ett år før kriteriene utløper, skal det meddeles hvilke kriterier som deretter skal gjelde. Lisensinnhaveren tilbys da muligheten til å fornye lisensen.

Kontroll på stedet

Før lisens bevilges kontrollerer Nordisk Miljømerking normalt på stedet at kravene oppfylles. Ved kontrollen skal underlag for beregninger, original til innsendt dokumentasjon, måleprotokoll, innkjøpsstatistikk og lignende som bekrefter at kravene oppfylles kunne fremvises.

Spørsmål

Ved spørsmål, kontakt gjerne Nordisk Miljømerking, se adresser på side 3. Mer informasjon og hjelp ved søknad kan være tilgjengelig. Besøk respektive lands nettsider for ytterligere informasjon.

1 Beskrivelse av produktet

01 Beskrivelse av produktet

Søkeren skal gi følgende informasjon om produktet:

- Handelsnavn/varemerke.
  - En beskrivelse av produktet/produktene og samtlige materialer/råvarer som inngår.
  - En beskrivelse av produksjonsmetoder/behandlingstekniker. Underleverandører skal beskrives med virksomhetsnavn, produksjonssted, kontaktperson og hvilke produksjonssteg som utføres.
- Detaljert beskrivelse i henhold til ovenstående punkter. Produkt(data)blad kan sendes inn som en del av dokumentasjonen. Bruk gjerne flytskjema for å beskrive produksjonsprosessen.

2 Miljøkrav

2.1 Kjemikaliekrav

Hva omfatter kjemikaliekravene?

Kjemikaliekravene omfatter alle kjemiske produkter som benyttes til impregnering, modifisering eller annen behandling av trevirke. Kravene gjelder både det som benyttes hos produsenten og det som benyttes hos eventuelle underleverandører.

Hva regnes som inngående stoffer?

Denne definisjonen gjelder for samtlige kjemikaliekrav:

Som inngående stoffer regnes alle inngående stoffer i det kjemiske produktet, også tilsatte additiver (for eksempel konserveringsmiddel eller stabilisatorer) i ingrediensene men ikke forurensninger fra råvareproduksjonen. Som forurensninger regnes rester fra råvareproduksjonen som inngår i det ferdige kjemiske produktet i konsentrasjoner under 100 ppm (0,01 vektprosent, 100 mg/kg), men ikke stoffer som er tilsatt en råvare eller produktet bevisst og med et formål, uansett mengde. Forurensninger på råvarenivå i konsentrasjoner over 1 % regnes som inngående stoffer. Kjente avspaltningsprodukter fra inngående stoffer regnes også som inngående.

02 Benyttede kjemikalier

Alle kjemikalier som benyttes ved impregnering/modifisering/behandling av trevirke skal oppgis.

- Sikkerhetsdatablad og resept for kjemikaliene som benyttes ved impregnering, modifisering eller behandling av trevirke.

03 Biocider

Det skal ikke benyttes biocider ved impregnering, modifisering eller behandling av trevirke. Med biocid menes kjemisk stoff som benyttes i trevirke for å bekjempe skadedyr, insekter, bakterier, sopp med mere som er underlagt EUs biocidforordning, EU 528/2012.

Kun konserveringsmidler brukt til konservering i samsvar med produkttype PT 6 (in-can) i henhold til forordning (EU) 528/2012 (forordningen om biocidprodukter) kan brukes i kjemiske produkter. Mengden konserveringsmiddel / kombinasjon av konserveringsmidler i de kjemiske produktene må ikke overskride grensene gitt i tabellen nedenfor. Hvis det kjemiske produktet er fortynnet før bruk, vennligst oppgi den endelige konsentrasjonen i produktet.

Hvis den spesifikke konsentrasjonsgrensen (SCL) endres i henhold til CLP-forordningen 1272/2008 vedlegg VI, vil grenseverdiene nedenfor endres tilsvarende.

Konserveringsmidler	Konsentrasjonsgrenser
Isothiazolinonforbindelser totalt*	500 ppm (0,05 vektprosent)
BIT (CAS-nr. 2634-33-5)	500 ppm (0,05 vektprosent)
CIT/MIT (CAS-nr. 55965-84-9)	15 ppm (0,0015 vektprosent)
MIT (CAS-nr. 2682-20-4)	15 ppm (0,0015 vektprosent)

* Merk at 2,2'-ditiobis(N-metyl)benzamid (DTBMA) skal inkluderes i den totale mengden isothiazolinoner.

- Erklæring fra produsent/leverandør av det kjemiske produktet om at kravet er oppfylt. Dersom det ikke benyttes kjemikalier skal det fremgå av prosessbeskrivelsen (se O1).
- Beregning som tydelig viser at kravet til konserveringsmidler er oppfylt.

04 Klassifisering av kjemiske produkter

Kjemiske produkter som brukes ved impregnering, modifisering eller behandling av trevirke skal ikke være klassifisert i henhold til tabellen nedenfor.

Klassifisering i henhold til CLP-forordning 1272/2008	
Fareklasse og kategori	H-fraser
Farlig for vannmiljø Kategori akutt 1 Kategori kronisk 1-2	H400, H410, H411, H412
Akutt toksisitet Kategori 1 – 3	H300, H310, H330, H301, H311, H331
Spesifikk organisk toksisk (STOT) med enkel og gjentatt eksponering STOT SE kategori 1-2 STOT RE kategori 1-2	H370, H371, H372, H373
Kreftfremkallende Carc 1A/1B/2	H350, H350i eller H351
Mutagen Mut 1A/B/2	H340, H341
Reproduksjonsskadelig Repr 1A/1B/2	H360, H361, H362

Unntatt er produkter med klassifiseringene:

- H301, H330, H311, H351 og H373 på grunn av innhold av furfurylalkohol (CAS-nr. 98-00-0)
- H372 og H373 på grunn av innhold av maleinsyreanhydrid (CAS-nr. 108-31-6)
- H330 på grunn av innhold av eddiksyreanhydrid (CAS-nr. 108-24-7).

Slike produkter kan benyttes under forutsetning av at kravene i O9 og O10 er oppfylt.

- Erklæring fra produsent/leverandør av det kjemiske produktet i henhold til bilag 2.
- Sikkerhetsdatablad i henhold til gjeldende lovgivning i det land det søkes lisens, for eksempel vedlegg II i REACH (Forordning 1907/2006/EF) for alle kjemiske produkter.

05 CMR-stoffer

I kjemiske produkter, som benyttes til impregnering, modifisering eller behandling av trevirke, skal det ikke inngå kjemiske stoffer som er klassifisert som kreftfremkallende (C), mutagene (M), eller reproduksjonsskadelige (R) i henhold til CLP-forordning 1272/2008 med senere endringer og tilpasninger. Se tabellen under.

Klassifisering i henhold til CLP-forordning 1272/2008	
Fareklasse og kategori	H-fraser
Kreftfremkallende* Kategori Carc 1A/1B/2	H350, H350i eller H351
Mutagen Mut 1A/B/2	H340, H341
Reproduksjonsskadelig Repr 1A/1B/2	H360, H361, H362

*Unntatt er produkter hvor klassifiseringen, Carc 2, H351, skyldes innholdet av furfurylalkohol (CAS-nr. 98-00-0). Stoffet kan benyttes under forutsetning av at kravene i O9 og O10 er oppfylt.

- ☒ Erklæring fra produsent/leverandør av det kjemiske produktet i henhold til bilag 3. I tillegg sikkerhetsdatablad i henhold til gjeldende lovgivning i det land det søkes lisens, for eksempel vedlegg II i REACH (Forordning 1907/2006/EF) for alle kjemiske produkter.

06 Øvrige ekskluderte stoffer

Følgende stoffer må ikke inngå i kjemikalier og kjemiske produkter som benyttes i produksjonen av det holdbare trevirket.

- Stoffer på Kandidatlisten.*
- Stoffer som er evaluert i EU som PBT (Persistente, bioakkumulerende og toksiske) eller vPvB (svært persistente og svært bioakkumulerende), i samsvar med kriteriene i vedlegg XIII av REACH.**
- Stoffer som er potensielt hormonforstyrrende i kategori 1 eller 2 på EUs prioritetsliste over stoffer, som skal undersøkes nærmere for hormonforstyrrende egenskaper. Se følgende link:
http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/strategy/being_en.htm
- APEO-alkylfenoletoksyler og andre alkylfenolederivater (stoffer som avspalter fra alkylfenoler ved nedbrytning).
- Halogenerte organiske forbindelser.***
- Følgende tungmetaller og deres forbindelser skal ikke inngå i produktene: bly, kadmium, krom VI og kvikksølv og arsen.

* Kandidatlisten finnes på ECHAs hjemmeside: <http://echa.europa.eu/sv/candidate-list-table>

**PBT- og vPvB-stoffer er definert i vedlegg XIII i REACH-forordningen (Forordning 1907/2006/EC). Stoffer som oppfyller, eller stoffer danner stoffer som oppfyller PBT- eller vPvB kriteriene, er oppført på <http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt>. Stoffer som er "utsatt" eller stoffer "under evaluering" anses ikke å ha PBT- eller vPvB-egenskaper.

*** Unntatt er fargepigmenter som oppfyller EUs krav til fargepigmenter i matvareemballasje i henhold til resolusjon AP (89) § 2.5.

- ☒ Erklæring fra produsent/leverandør av det kjemiske produktet i henhold til bilag 3. I tillegg sikkerhetsdatablad i henhold til gjeldende lovgivning i det land det søkes lisens, for eksempel vedlegg II i REACH (Forordning 1907/2006/EF) for alle kjemiske produkter.

07 Nanopartikler

Nanopartikler (fra nanomaterialer*) kan ikke inngå i kjemiske produkter eller i det ferdige produktet. Det er unntak fra kravet for:

- Pigmenter**
- Naturlige forekommende uorganiske fyllstoffer***
- Polymere dispersjoner

* Definisjonen av nanomaterialer følger EU-kommisjonens definisjon av nanomaterialer fra den 18. oktober 2011 (2011/696/EU): "Nanomateriale er et naturlig, tilfeldig oppstått eller fremstilt materiale, som består av partikler i ubundet tilstand eller som et aggregat eller som et agglomerat, og hvor minst 50 % av partiklene i den antallsmessige størrelsesfordeling i en eller flere eksterne dimensjoner ligger i størrelsesintervallet 1-100 nm."

** nanotitandioksid regnes ikke som pigment, og omfattes derfor av kravet.

*** dette gjelder fyllstoffer som er omfattet av bilag V punkt 7 i REACH.

- Produsenten skal oppgi eventuelle nanomaterialer som inngår i produktet.
- Erklæring i henhold til bilag 3 fra produsenten av holdbart trevirke og fra produsent av hver råvare.

08 Flyktige organiske forbindelser (VOC)

Kjemikaliene som benyttes ved impregnering, modifisering eller behandling av trevirket skal maksimalt inneholde 5 vektprosent flyktige organiske løsemidler (VOC).

Løsemidlets aromatinnhold skal være maksimalt 5 vektprosent.

VOC defineres som flyktige organiske forbindelser med kokepunkt <250° C ved 101,3 kPa (1 atm).

Eventuelle løsemidler som polymeriserer i treet, kan benyttes dersom polymeriseringsgraden er minst 95 %.

- Oversikt over hvilke organiske løsemidler som inngår i kjemikaliene med angivelse av kokepunkt og aromatinnhold.

Ved eventuell polymerisering av løsningsmiddel i trevirket, skal det vedlegges en rapport som dokumenterer at polymeriseringsgraden er minst 95 %.

09 Yrkeshygenisk grenseverdi

Ved produksjonen av svanemerket holdbart trevirke må luftforurensningen i produksjonslokalet ikke overskride en grenseverdi på 1 ppm for furfurylalkohol (CAS-nr. 98-00-0) eller 0,6 ppm for eddiksyreanhydrid (CAS-nr. 108-24-7).

Grenseverdiene 1 ppm (furfurylalkohol) eller 0,6 ppm (eddiksyreanhydrid) angir høyeste akseptable grenseverdi i et 8-timers skift, og kan maksimalt overskrides med 200 % i perioder på 15 minutter.

Klassifiseringen skal være i henhold til CLP-forordning 1272/2008 med senere endringer og tilpasninger.

Prøvetaking og analysemetoder skal følge anvisningen som er gitt for nasjonale målinger i forbindelse med administrative normer. Analyselaboratoriet/testinstituttet skal oppfylle de alminnelige krav til analyselaboratorium, se Bilag 1.

- Testresultater fra målinger som viser at grenseverdien overholdes.

010 Kjemikalierester i produktet

Produktet kan maksimum inneholde 0,2 vektprosent av furfurylalkohol (CAS-nr. 98-00-0) eller maksimum 0,1 vektprosent av eddiksyreanhydrid (CAS-nr. 108-24-7). Mengden skal beregnes i forhold til ferdig tørket trevirke.

Analyselaboratoriet/testinstituttet skal oppfylle de alminnelige krav til analyselaboratorium, se Bilag 1.

- Testrapport som viser at gjennomsnittlige verdier oppfyller kravet.

2.2 Bærekraftig skogbruk

I dette kapitlet består O11 og O13 av følgende to alternative krav:

- Krav markert med A) er skogkravene som ble innført i kriteriene for holdbart/bestandig trevirke til utendørs bruk i forbindelse med at kriterieversjon 2.0 ble fastsatt den 25. februar 2015.

- Krav markert med B) er de nye skogkravene som ble fastsatt av Nordisk miljømerkingsnemnd den 14. juni 2016.

Lisenssøkere kan velge å etterleve og verifisere enten krav markert med A eller B. Det er ikke mulig å kombinere kravalternativene.

Kapitlet inneholder også krav O12 som gjelder uavhengig av hvilket kravalternativ (A eller B) som er oppfylt.

O11 Opprinnelse

A) Opprinnelse og sporbarhet av trevirke

Kravet gjelder både sertifisert og ikke-sertifisert trevirke. Lisensinnehaveren skal:

1. Ha sporbarhet på alle treråvarer. Oppgi navn (på latin og ett nordisk språk) og geografisk opprinnelse (land/delstat og region/provins) for de treslag som benyttes.
2. Ha en nedskrevet rutine for bærekraft og treråvareforsyning. Treråvaren må ikke stamme fra:
  - Vernet område eller områder som er under utredning for å oppnå vernet status
  - Områder med uavklart eierskap eller bruksrettigheter
  - Genmodifiserte trær og planter

Dessuten må ikke driften av skogen forstyrre:

- Naturskog, biodiversitet, spesielle økosystemer eller viktige økologiske funksjoner
- Sosiale og kulturelle verneverdier

Nordisk Miljømerking kan kreve ytterligere dokumentasjon dersom det er usikkerhet om råvarens opprinnelse.

- Navn (på latin og ett nordisk språk) samt geografisk opprinnelse (land/delstat og region/provins) for de treslag som benyttes. Bilag 4a kan benyttes.
- Produsenten av holdbart trevirke skal ha en nedskrevet rutine for bærekraftig treråvareforsyning. Rutinen skal inneholde oppdaterte lister over alle leverandører av treråvare.

B) Trearter - begrensninger

Nordisk Miljømerkings liste over trearter* består av jomfruelige treslag oppført på:

- a) CITES (vedlegg I, II og III)
- b) IUCN-rødliste, kategorisert som CR, EN og VU
- c) Regnskogfondets treliste
- d) Sibirsk lerk (fra skog utenfor EU)

Trearter oppført på a) CITES (vedlegg I, II og III) er ikke tillatt å bruke.

Trearter oppført på enten b), c) eller d) kan brukes hvis de oppfyller alle følgende krav:

- trearten stammer ikke fra et område / en region der den er IUCN-rødlistet, kategorisert som CR, EN eller VU
- trearten stammer ikke fra Intact Forest Landscape (IFL), definert i 2002 <http://www.intactforests.org/world.map.html>.
- trearten skal stamme fra FSC- eller PEFC-sertifisert skog/plantasje og skal omfattes av et gyldig FSC/PEFC- sporbarhetssertifikat (CoC) dokumentert/kontrollert som FSC eller PEFC 100 % gjennom FSC-transfer-metoden eller PEFC fysisk separasjonsmetode. Trearter dyrket i plantasjer skal i tillegg stamme fra FSC eller PEFC-sertifisert plantasje etablert før 1994.

* Listen over trearter finnes på nettstedet: https://www.nordic-swan-ecolabel.org/pulp-paper-declaration-portal/what-can-be-declared/forestry-requirements/forestry_requirements_2020/

- Erklæring fra søker/produsent/leverandør om at trearter oppført på a-d) ikke brukes i produktet. Bilag 4d kan brukes.
Hvis arter fra listene b), c) eller d) brukes:
- Gyldig FSC/PEFC Chain of Custody-sertifikat fra leverandør/søker/produsent som dekker de spesifikke treartene og som dokumenterer at treet er kontrollert som FSC eller PEFC 100 % gjennom FSC-transfer-metoden eller PEFC fysisk separasjonsmetode.
- Søkeren/produsenten/leverandøren skal dokumentere full sporbarhet tilbake til sertifisert skogsenhet, og dokumentere følgende:
  - treet stammer ikke fra et område/en region der det er IUCN-rødlistet, kategorisert som CR, EN eller VU
  - tresorten stammer ikke fra Intact Forest Landscape (IFL), definert i 2002 <http://www.intactforests.org/world.webmap.html>
  - for plantasjer må søkeren/produsenten/leverandøren dokumentere at tresorten ikke stammer fra FSC- eller PEFC-sertifiserte plantasjer etablert etter 1994.

012 Biocider

Trevirket får etter avvirkning ikke være behandlet med bekjempningsmiddel som er klassifisert av WHO som type 1A og type 1B.

Kravet gjelder for behandling av trestokker etter avvirkning.

WHO klassifisering: En oversikt kan fås på Internettadresse:

http://www.who.int/ipcs/publications/pesticides_hazard/en/, "The WHO recommended classification of pesticides by hazard and guidelines to classification 2009" eller ved henvendelse til et av sekretariatene.

- Redegjørelse fra leverandører av trevirket over hvilke bekjempningsmidler som benyttes og erklæring i henhold til bilag 4a for hvert enkelt produkt.

013 Sertifisert skogbruk

A) Trevirke fra sertifisert skogbruk

På årsbasis skal minst 70 % av inngående treråvare komme fra områder der driften er sertifisert etter skogsstandard og sertifiseringssystem som oppfyller kriteriene som er angitt i bilag 4c.

Nordisk Miljømerking kan kreve ytterligere dokumentasjon for å vurdere om kravene til standard, sertifiseringssystem og sertifisert andel er oppfylt. F.eks. navn på innehaver av skogsbrukssertifikat og sertifikatsnummer, kopi av sertifiseringsorganets godkjennelsesrapport, kopi av skogsstandardens inklusiv navn, adresse og telefonnummer til organisasjonen som har utformet standarden samt referanser til personer som representerer parter og interessegrupper som er invitert til å delta i utviklingen av skogsstandardens.

- Regnskap som viser mengde av alt inngående trevirke og hvilken prosentandel av sertifisert virke som inngår i søkerens svanemerkede produksjon på årsbasis. Bilag 4b kan benyttes.

Følgende kan anvendes som dokumentasjon: Gyldig sporbarhetssertifikat fra nærmeste underleverandør av sertifisert skogråvare, samt verifikasjon i form av faktura/fraktseddell om at virket er bokført på underleverandørens konto for sertifisert skogråvare.

B) Treråvarer

Søker skal oppgi navn (artsnavn) for de treråvarer som benyttes i det svanemerkede holdbare/bestandige trevirket.

Sporbarhetssertifisering

Søker/produsent skal være sporbarhetssertifisert etter FSC/PEFCs ordninger.

Søker/produsent som kun anvender gjenvunnet materiale i det svanemerkede holdbare/bestandige trevirket, er unntatt kravet til sporbarhetssertifisering. Definisjon av gjenvunnet materiale, se ordforklaring nedenfor*.

Sertifisert treråvare

Minst 70 % av treråvarene som benyttes i det svanemerkede holdbare/bestandige trevirket til utendørs bruk (jomfruelig og/eller gjenvunnet materiale) skal være sertifisert som bærekraftig skogbruk etter FSC eller PEFC eller være gjenvunnet materiale.

Den resterende andelen av treråvarene skal være omfattet av FSC/PEFCs kontrollordning, eller være gjenvunnet materiale.

Sertifiserte treråvarer (FSC og PEFC credits) skal avregnes/bokføres fra produsentens Chain of Custody-konto til det svanemerkede produkt/produktlinje.

* Gjenvunnet materiale defineres i henhold til ISO 14021 i følgende to kategorier:

"Pre-consumer" defineres som materiale som kommer fra avfallsstrømmen under en fremstillingsprosess. Gjenbruk av materialer som bearbeides eller knuses igjen, eller avfall fra en prosess som kan gjenvinnes innenfor samme prosess som det ble skapt i, regnes ikke som gjenvunnet pre-konsument materiale.

"Post-consumer" defineres som materiale fra husholdninger eller kommersielle, industrielle eller institusjonelle fasiliteter i rollen som sluttbrukere av et produkt og som ikke lengre kan benyttes til det tilsiktede formål. Herunder regnes materiale fra distribusjonsleddet.

Nordisk Miljømerking regner biprodukter fra primære treindustrier (sagsmugg, flis, chips, bark mm) eller rester fra skogbruk (bark, greiner, røtter mm) som gjenvunnet materiale.

- Navn (artsnavn) på treråvarene som benyttes i det svanemerkede holdbare/bestandige trevirket til utendørs bruk.
- Gyldig FSC/PEFC sporbarhetssertifikat fra søker/produsent som omfatter alle treråvarer som benyttes i det svanemerkede holdbare/bestandige trevirket til utendørs bruk. (Søker/produsent som kun benytter gjenvunnet materiale i det svanemerkede holdbare/bestandige trevirket er unntatt dette kravet).
- Dokumentasjon som viser at kravet til sertifiseringsandel eller gjenvunnet materiale er oppfylt gjennom søkers/produsentens Chain of Custody-konto.

2.3 Biologisk holdbarhet og bruksområder

014 Biologisk holdbarhet

Trevirket skal minimum oppfylle testmetodene angitt for ett av bruksområdene angitt i tabellen under.

Tre med naturlig holdbarhet* som oppfyller holdbarhetsklasse 1 eller 2 for Natural durability to wood-destroying fungi i henhold til standarden EN 350-2 oppfyller også kravet.

Bruksområde	Testmetoder
Trevirke til bruk i marint miljø**	- Fungitest EN 113. Trevirket skal aldres med relevant metode, f.eks. EN 73 og EN 84. - Softråtetest i henhold til ENV 807, part 2 - Marin test EN 275 i minst 5 år i et nordisk forsøksfelt
Trevirke til bruk i markkontakt**	- Fungitest i henhold til EN 113. Trevirket skal aldres med relevant metode, f.eks. EN 73 og EN 84. - Softråtetest i henhold til ENV 807 - Feltest i henhold til EN 252 i minst 5 år i to felt, hvorav ett i Norden

Trevirke til bruk over mark**	<ul style="list-style-type: none"> - Fungitest i henhold til EN 113. Trevirket skal aldres med relevant metode, f.eks. EN 73 og EN 84. - Felttest i henhold til CEN/TS 12037 (ENV 12037) eller EN 330. Testene skal gjennomføres i samsvar med EN 599.
-------------------------------	--

* Visse arter utelukkes allerede av krav O11B).

** Trevirke som er godkjent i klasse M, A eller AB i henhold til Nordiska Träsäkerhetsrådets system oppfyller holdbarhetskravet i hhv. bruk i marint miljø, markkontakt eller over mark (utsatt for vær og vind).

Alternative testmetoder kan benyttes dersom en uavhengig og kompetent testinstitusjon vurderer metodene som kvalitativt likeverdige.

- Analyserapport som viser testresultater eller sertifikat som viser godkjent bruksklasse. Det skal klart fremgå hvilke metoder som er benyttet, hvem som har utført analysene og at testinstitusjonen er uavhengig tredje part, se Bilag 1. For tre med naturlig holdbarhet skal treslag og holdbarhetsklasse i henhold til EN 350-2 beskrives.

2.4 Energi og klima

015 Oppfølging av energiforbruk

Følgende opplysninger skal dokumenteres ved lisensinnngåelse. Dersom dataene ikke foreligger på det tidspunktet skal de ettersendes senest ett år etter at Svanemerkingens lisens er tildelt.

Råvarefasen:

- a) Tørrking av trevirke: Tørrkemethode skal beskrives. Totalt energiforbruk og energiforbruk fordelt på energikilder* skal rapporteres på årsbasis. Energiforbruk oppgis i MJ/m³ tørket trevirke.

Dersom tørking foregår et annet sted enn hos produsenten av holdbart trevirke, skal så langt som mulig opplysningene skaffes fra underleverandøren/sagbruket. Som minimum skal tørrkemethode og energikilde for tørking oppgis.

Produksjonsfasen:

- a) Produsenten av holdbart trevirke skal på årsbasis rapportere hvilke energikilder* som anvendes og energiforbruk som er benyttet i egen produksjon. Energiforbruk oppgis i MJ/m³ trevirke.
- Fuktinnhold i inngående treråvare og sluttprodukt skal også oppgis.
- b) Produsenten skal ha en plan for energieffektivisering som ikke er mindre enn 3 år gammel. Planen skal kartlegge potensial for forbedringer på anlegget, og finne frem til kostnadseffektive tiltak som er realistisk å gjennomføre.

Årlig oppfølging:

Produsenten av holdbart trevirke skal ha et miljøledelsessystem som sikrer at det årlig samles inn energidata som beskrevet over.

* Med energikilder menes elektrisitet, fjernvarme (leverandør skal oppgis) og brensel (for eksempel treavfall, treflis, biogass, balm, torv, pellets, naturgass, fyringsolje).

Dersom produsenten har overskudd på energi og selger denne i form av el, damp eller varme trekkes den solgte mengden fra brenselforbruket. Kun brensel som faktisk forbrukes til produksjonen skal tas med i beregningen.

- Dokumentasjon i henhold til punktene i råvarefasen og produksjonsfasen over. Bilag 5 kan benyttes. Utrengninger skal være per kubikkmeter trevirke og kan oppgis for den svanemerkede produksjonen eller den totale produksjonen.
- Plan for energieffektivisering i henhold til standard for energiledelse ISO 50001 eller lignende.
- Rutine i miljøledelsessystemet som sikrer årlig innsamling av energidata.

2.5 Trevirket ved bruk og avhending

016 Produktspesifikasjon/bruksanvisning

Produktspesifikasjon/bruksanvisning skal som minimum inneholde opplysninger og anbefalinger relatert til følgende tema:

- Biologisk holdbarhet
- Anvendelsesområder
- Instruksjoner for optimal montering/installasjon
- Anbefalt vedlikehold i bruksfasen og eventuell overflatebehandling*
- Avfallsbehandling. Det skal spesielt informeres om at det holdbare trevirket ikke trenger å bli behandlet som farlig avfall.

* Dersom overflatebehandling anbefales for å forlenge levetiden til det holdbare trevirket skal svanemerkede produkter anbefales så langt som mulig.

- Produktspesifikasjon/bruksanvisning som inneholder punktene over.

017 Avfallsbehandling

Det holdbare trevirket skal ikke behøve å bli behandlet som farlig avfall i noen av de nordiske landene.

- Uttalelse fra landets myndigheter om egnet avfallsbehandling

3 Kvalitets- og myndighetskrav

For å sikre at Svanens krav oppfylles skal følgende rutiner være implementert.

Hvis produsenten av holdbart trevirke har et sertifisert miljøledelsessystem i henhold til ISO 14 001 eller EMAS, der følgende rutiner er implementert, er det nok at den akkrediterte revisoren dokumenterer at kravene implementeres.

018 Ansvarlig for Svanen

Det skal være en person på bedriften som har ansvar for at Svanens krav oppfylles samt en kontaktperson mot Nordisk Miljømerking.

- Organisasjonsstruktur som viser ansvarlig for ovenstående.

019 Dokumentasjon

Lisensinnehaveren skal kunne fremvise kopi av søknaden samt fakta- og beregningsunderlag (inklusive testrapporter, dokument fra underleverandører og lignende) for den dokumentasjon som sendes inn i forbindelse med søknaden.

- Kontrolleres på stedet.

020 Kvaliteten av holdbart trevirke

Lisensinnehaveren skal garantere at kvaliteten i produksjonen av det Svanemerkede holdbare trevirket ikke forringes under lisensens gyldighetstid.

- Rutiner for å sammenfatte og ved behov redegjøre for reklamasjoner/klager vedrørende kvaliteten på det Svanemerkede holdbare trevirket.

021 Planlagte endringer

Planlagte produktmessige og markedsmessige endringer som påvirker Svanens krav skal skriftlig meddeles Nordisk Miljømerking.

- Rutiner som viser hvordan planlagte endringer håndteres.

022 Uforutsette avvik

Uforutsette avvik som påvirker Svanens krav skal skriftlig rapporteres til Nordisk Miljømerking samt journalføres.

- Rutiner som viser hvordan uforutsette avvik håndteres.

023 Sporbarhet

Lisensinnehaveren skal ha sporbarhet på det Svanemerkede produkt i produksjonen.

- Beskrivelse/rutiner over hvordan kravet oppfylles.

024 Retursystem

Den nordiske kriteriegruppen besluttet den 9. oktober 2017 å ta bort dette kravet.

025 Lover og forordninger

Lisensinnehaveren skal sikre at gjeldende bestemmelser for sikkerhet, arbeidsmiljø, miljølovgivning og anleggsspesifikke vilkår/konsesjoner følges på samtlige produksjonssteder for det Svanemerkede produktet.

Ingen dokumentasjon kreves, men Nordisk Miljømerking kan inndra lisensen hvis kravet ikke oppfylles.

Regler for Svanemerking av produkter

Når Svanemerket brukes på et produkt, skal produktets lisensnummer også fremkomme.

Mer informasjon om regler, avgifter og grafiske retningslinjer finnes på www.svanemerket.no/regelverk/

Etterkontroll

Nordisk Miljømerking kan kontrollere at produsenten av holdbart trevirke oppfyller Svanens krav også etter at lisens er bevilget. Det kan f.eks. skje gjennom besøk på stedet eller ved stikkprøvekontroll.

Viser det seg at produktet/produktene ikke oppfyller kravene kan lisensen inndras.

Kriterienes versjonshistorikk

Nordisk Miljømerking fastsatte versjon 2.0 av kriteriene for holdbart/bestandig trevirke til utendørs bruk den 25. februar 2015 og de gjelder til og med 31. desember 2019.

Den 4. mai 2016 besluttet den nordiske kriteriegruppen per capsulam to justeringer av kriteriene, se punkt 1 og 2 nedenfor. Samtidig innføres de nye skogkravene i kriteriene som en alternativ måte å oppfylle kravene for treråvarer. De nye skogkravene innebærer at lisensinnehaveren må være Chain of Custody-sertifisert.

1. Naturlig holdbart tre er en del av produktgruppen og krav O14 tydeliggjøres med hvordan naturlig holdbart/resistent tre skal verifisere krav til bestandighet.
2. På grunn av nye klassifiseringer for to kjemikalier som benyttes i prosessen for kjemisk modifisering av tre, kompletteres krav O4 med flere unntak. Dels klassifiseringen akutt toksisitet og spesifikk organtoksisitet for furfurylalkohol og dels klassifiseringen spesifikk organtoksisitet for maleinsyreanhydrid.

Den nye versjonen heter 2.1.

Den 2. november 2016 besluttet den nordiske kriteriegruppen per capsulam en justering i krav O15. Justeringen innebærer at opplysninger om energianvendelse (MJ/m³ tørket virke) så langt som mulig skal innhentes fra underleverandører/sagbruk. Justeringen innebærer også at fuktinnhold i inngående treråvare og sluttprodukt skal oppgis. Samtidig er henvisninger til klassifiseringen for helse- og miljøfarlighet i henhold til EUs preparatdirektiv 1999/45/EF tatt bort, da denne helt er erstattet med CLP-forordningen. Den nye versjonen heter 2.2.

Den 9. oktober 2017 besluttet den nordiske kriteriegruppen å ta bort O24 Retursystem. Den nordiske kriteriegruppen besluttet den 14. desember 2017 å forlenge kriteriene til 31. desember 2021. Den nye versjonen heter 2.3.

Den 31. mars 2020 besluttet Nordisk Miljømerking å forlenge kriteriene til 31. desember 2023. Den nye versjonen heter 2.4.

Den 13. oktober 2020 vedtok Nordisk Miljømerking en justering i kravet om forbudte treslag. Justeringen er basert på vedtak som ble gjort 2. juni 2020 av Nordisk Miljømerkingsnemnd om nye krav til treslag som er forbudt eller som tillates under strenge forutsetninger. Den nye versjonen heter 2.5.

Den 5. april 2022 besluttet Nordisk Miljømerking å forlenge kriteriene til 31. desember 2025. Den nye versjonen heter 2.6.

Den 17. april 2023 vedtok Nordisk Miljømerking en justering i krav til O3 biocider. Den nye versjonen heter 2.7.

Nye kriterier

- Videreutvikle krav til energi og klimagassutslipp fra transport.
- Utrede muligheten for å stille krav til de beste produktene av tre/plast kompositter.
- Vurdere å stille etikk- og miljøkrav til råvarer, deriblant til sukkerrørsplantasjer.
- Utrede muligheten for å stille nivåkrav til tillatt maksimalt energiforbruk til tørking og produksjon av trevirket samt kjemikalier som anvendes for modifisering.

Bilag 1   Testing og analyser

Prøvetaking og testing skal utføres på en kompetent måte. Analyselaboratorier/ testinstitusjoner skal være upartiske og kompetente.

Trevirkets holdbarhet skal verifiseres av en uavhengig og kompetent testinstitusjon. Alle testresultater skal finnes tilgjengelig for kontroll fra miljømerkingsorganet.

Dersom akkreditering ikke særskilt kreves skal testing- og/eller analyselaboratoriet oppfylle de alminnelige kravene til kvalitetssikring av test- og kalibreringslaboratorier i standarden ISO 17025 eller være et offisielt GLP-godkjent analyselaboratorium.

Produsentens eget laboratorium kan godkjennes for å gjennomføre tester og analyser dersom:

- myndighetene overvåker prøvetagnings- og analyseprosessen, eller om
- produsenten har et kvalitetssystem hvor prøvetaking og analyser inngår og som er sertifisert ifølge ISO 9001 eller ISO 9002, eller om
- produsenten kan vise at det er overensstemmelse ved første gangs testing utført som en parallelltest mellom et upartisk testinstitutt/analyselaboratorium og produsentens laboratorium, samt at produsenten tar prøver etter en fastsatt prøvetakingsplan.

Bilag 2   Klassifisering av kjemiske produkter

Kjemikaliekravene omfatter alle kjemikalier og kjemiske produkter som benyttes fra og med trevirket impregneres eller modifiseres og frem til produktet er ferdig for salg til forbrukeren. Kravene gjelder både de som benyttes hos produsenten og de som benyttes hos eventuelle underleverandører.

Bilaget fylles ut og signeres av kjemikalieprodusenten, ut fra tilgjengelig viten på det angitte tidspunkt, basert på informasjon fra råvareprodusenter/-leverandører, resepten og tilgjengelig viten om det kjemiske produktet. Det tas forbehold om utvikling og ny viten. Skulle ny viten oppstå, er underskriveren forpliktet til å innsende en oppdatert erklæring til Nordisk Miljømerking.

Navn på det kjemiske produktet:
Kjemikalieprodusent:
Type kjemisk produkt og bruksområde:

Krav 04   Klassifisering av kjemiske produkter

Er produktet klassifisert i henhold til tabellen under?   ja   nei

Hvis ja, hvilke klassifiseringer: _____

Klassifisering i henhold til CLP-forordning 1272/2008	
Fareklasse og kategori	H-fraser
Farlig for vannmiljø Kategori akutt 1 Kategori kronisk 1-2	H400, H410, H411, H412
Akutt toksisitet Kategori 1 – 3	H300, H310, H330, H301, H311, H331
Spesifikk organisk toksisk (STOT) med enkel og gjentatt eksponering STOT SE kategori 1-2 STOT RE kategori 1-2	H370, H371, H372, H373
Kreftfremkallende Carc 1A/1B/2	H350, H350i eller H351
Mutagen Mut 1A/B/2	H340, H341
Reproduksjonsskadelig Repr 1A/1B/2	H360, H361, H362

Unntatt er produkter med klassifiseringene:

- H301, H330, H311, H351 og H373 på grunn av innholdet av furfurylalkohol (CAS-nr. 98-00-0)
- H372 og H373 på grunn av innholdet av maleinsyreanhydrid (CAS-nr. 108-31-6)
- H330 på grunn av innhold av eddiksyreanhydrid (CAS-nr. 108-24-7)

Slike produkter kan benyttes under forutsetning av at kravene i O9 og O10 er oppfylt.

Kjemikalieprodusentens underskrift:

Dato	Firmanavn
Kontaktperson (blokkbokstaver)	Telefon
Signatur	Epost

Bilag 3 Deklarering av innhold i kjemiske produkter

Kjemikaliekravene omfatter alle kjemikalier og kjemiske produkter som benyttes fra og med trevirket impregneres eller modifiseres og frem til produktet er ferdig for salg til forbrukeren. Kravene gjelder både de som benyttes hos produsenten og de som benyttes hos eventuelle underleverandører.

Bilaget fylles ut og signeres av kjemikalieprodusenten, ut fra tilgjengelig viten på det angitte tidspunkt, basert på informasjon fra råvareprodusenter/-leverandører, resepten og tilgjengelig viten om det kjemiske produktet. Det tas forbehold om utvikling og ny viten. Skulle ny viten oppstå, er underskriveren forpliktet til å innsende en oppdatert erklæring til Nordisk Miljømerking.

Navn på det kjemiske produktet:
Kjemikalieprodusent:
Type kjemisk produkt og bruksområde:

Som inngående stoffer regnes alle inngående stoffer i det kjemiske produktet, også tilsatte additiver (for eksempel konserveringsmiddel eller stabilisatorer) i ingrediensene men ikke forurensninger fra råvareproduksjonen. Som forurensninger regnes rester fra råvareproduksjonen som inngår i det ferdige kjemiske produktet i konsentrasjoner under 100 ppm (0,01 vektprosent, 100 mg/kg), men ikke stoffer som er tilsatt en råvare eller produktet bevisst og med et formål, uansett mengde. Forurensninger på råvarenivå i konsentrasjoner over 1 % regnes som inngående stoffer. Kjente avspaltningsprodukter fra inngående stoffer regnes også som inngående.

Krav 05 CMR-stoffer

*Unntatt er produkter hvor klassifiseringen, Carc 2, H351, skyldes innholdet av furfurylalkohol (CAS-nr. 98-00-0). Stoffet kan benyttes under forutsetning av at kravene i O9 og O10 er oppfylt.

Inneholder det kjemiske produktet noen av de nedenstående CMR-stoffene? ja nei

- Kreftfremkallende kategori 1A/1B (Carc med H350 og/eller Carc H350i)
- Mutagen kategori 1A/1B (Mut med H340)
- Reproduksjonsskadelig kategori 1A/1B (Rep med H360F og/eller H360)

Inneholder det kjemiske produktet noen av de nedenstående CMR-stoffene? ja nei

- Kreftfremkallende kategori 2 (Carc med H351)
- Mutagen kategori 2 (Mut med H341)
- Reproduksjonsskadelig kategori 2 (Rep med H361)

Hvis ja, angi mengden i vektprosent av respektive stoff:

Krav 06 Øvrige ekskluderte stoffer

Inngår følgende stoffer i kjemikalier som benyttes i produksjonen av det holdbare trevirket?

- Stoffer på Kandidatlisten* ja nei
- Stoffer som er evaluert i EU som PBT (Persistente, bioakkumulerende og toksiske) eller vPvB (svært persistente og svært bioakkumulerende), i samsvar med kriteriene i vedlegg XIII av REACH ja nei
- Stoffer som er potensielt hormonforstyrrende i kategori 1 eller 2 på EUs prioritetsliste over stoffer, som skal undersøkes nærmere for hormonforstyrrende ja nei
- APEO-alkylfenoletoksyler og andre alkylfenolderivater (stoffer som avspalter fra alkylfenoler ved nedbrytning) ja nei
- Halogenerte organiske forbindelser*** ja nei
- Følgende tungmetaller og deres forbindelser: bly, kadmium, krom IV, kvikksølv og arsen. ja nei

* Kandidatlisten finnes på ECHAs hjemmeside: <http://echa.europa.eu/sv/candidate-list-table>

**PBT- og vPvB-stoffer er definert i vedlegg XIII i REACH-forordningen (Forordning 1907/2006/EC). Stoffer som oppfyller, eller stoffer danner stoffer som oppfyller PBT- eller vPvB kriteriene, er oppført på <http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt>. Stoffer som er "utsatt" eller stoffer "under evaluering" anses ikke å ha PBT- eller vPvB-egenskaper.

***Untatt er fargepigmenter som oppfyller EUs krav til fargepigmenter i matvareemballasje i henhold til resolusjon AP (89) § 2.5.

Krav 07 Nanopartikler

Inneholder det kjemiske produktet nanopartikler (fra nanomaterialer*)? Det er unntak fra kravet for pigmenter**, naturlige forekommende uorganiske fyllstoffer*** og polymerer-dispersjoner. ja nei

Hvis ja, beskriv nanopartiklene her:

---

* Definisjonen av nanomaterialer følger EU-kommisjonens definisjon av nanomaterialer fra den 18. oktober 2011 (2011/696/EU): "Nanomateriale er et naturlig, tilfeldig oppstått eller fremstilt materiale, som består av partikler i ubundet tilstand eller som et aggregat eller som et agglomerat, og hvor minst 50 % av partiklene i den antallsmessige størrelsesfordeling i en eller flere eksterne dimensjoner ligger i størrelsesintervallet 1-100 nm.»

** nanotitandioksid regnes ikke som pigment, og omfattes derfor av kravet.

*** dette gjelder fyllstoffer som er omfattet av bilag V punkt 7 i REACH.

Krav 08 Flyktige organiske forbindelser (VOC)

Inneholder det kjemiske produktet flyktige organiske forbindelser/løsemidler (VOC)?

 ja nei

Hvis ja, angi kjemisk navn, CAS-nummer, kokepunkt ved 1 atm, vektprosent VOC og vektprosent aromater (flyktige aromatiske forbindelser, VAC):

Kjemikalieprodusentens underskrift:

Dato	Firmanavn
Kontaktperson (blokkbokstaver)	Telefon
Signatur	Epost

Bilag 4 a Opplysning om treråvaren

(Fylles ut av leverandør av trevirke, eventuelt produsent av holdbart trevirke)

Produsent av holdbart trevirke:
Produkt (angi handelsnavn):
Produsent/leverandør av treråvare:

O11 Opprinnelse og sporbarhet av trevirke

For dokumentasjon av råvaren:

- Treslag og geografisk opprinnelse (land/delstat og region/provins)
- Kopi av sertifikat(er) for skogsertifisering

Ved flere produkter per leverandør kan tabellen under benyttes:

Leverandør av treråvare	Treslag *	Geografisk opprinnelse (land og delstat/region/provins)

* Her beskrives om det er for eksempel furu, gran, bjørk og så videre samt latinsk navn

O12 Biocider

Er trevirket etter avvirkning behandlet med bekjempningsmiddel som er klassifisert av WHO som type 1A og/eller type 1B? ja nei

Leverandørens/produsentens underskrift:

Dato	Firmanavn
Kontaktperson (blokkbokstaver)	Telefon
Signatur	Epost

Bilag 4 b Beregningsgrunnlag sertifisert andel treråvare (O13)

For å verifisere at minst 70 % av treråvaren på årsbasis kommer fra områder som er sertifisert i henhold til en skogsbruksstandard som oppfyller kriteriene i bilag 4 skal:

- tabellen og beregningen under fylles i av produsenten av holdbart trevirke;
- legge ved dokumentasjon som bekrefter at sertifisert trevirke leveres til produsenten av det svanemerkede produkt, for eksempel en kopi av avtale om kjøp av sertifisert trevirke og/eller spesifiserte fakturaer

Økonomisk informasjon er ikke relevant og behøver ikke oppgis.

Leverandør av treråvaren	Treslag**	Geografisk opprinnelse	Skogsstandard Angi sertifiserings-system (f.eks. FSC/ PEFC)	Mengde (volum eller vekt per år)*	Andel sertifisert trevirke (%)
Total:					

* Volum eller vekt kan benyttes bare den samme enheten benyttes i hele sammenstillingen.

**Her beskrives om det er for eksempel furu, gran, bjørk og så videre samt latinsk navn

Andel trevirke fra sertifisert skogbruk = trevirke fra sertifisert skogbruk/total mengde trevirke i produksjonen av det holdbare trevirket.

Produsentens underskrift:

Dato	Firmanavn
Kontaktperson (blokkbokstaver)	Telefon
Signatur	Epost

Bilag 4 c   Retningslinjer for skogsertifisering

Nordisk Miljømerking stiller krav til standarden som skogbruk sertifiseres etter. Kravene beskrives under. Hver nasjonale skogstandard og hvert sertifiseringssystem gjennomgås av Nordisk Miljømerking for å sikre at alle krav er oppfylt. Når skogbruksstandarden revideres blir standarden gjennomgått igjen.

Krav til skogstandard

Standarden skal balansere de økonomiske, økologiske og sosiale interesser og være i samsvar med FNs Rio dokument; Agenda 21 og Skogprinsippene, samt respektere relevante internasjonale konvensjoner og avtaler.

Standarden skal inneholde absolutte krav samt fremme og sikte mot et bærekraftig skogbruk. Nordisk Miljømerking legger spesiell vekt på at standarden har effektive krav som beskytter skogen mot illegal hogst og at de absolutte kravene beskytter skogens biodiversitet.

Standarden skal være allment tilgjengelig. Den skal være utviklet i en åpen prosess der økologiske, økonomiske og sosiale interessenter er blitt invitert til å delta. Kravene til skogstandard er formulert som prosesskrav, hvor utgangspunktet er at dersom de økonomiske, sosiale og miljømessige interesser i en prosess er enige om en skogstandard, så sikres et akseptabelt nivå av skogen. Dersom en skogstandard er utviklet eller godkjent av økonomiske, økologiske og sosiale interesser, så er det mulig at standarden opprettholder gode kravnivåer. Derfor stilles kravet om at standarden skal balansere de tre interessene, og at alle interessegrupper skal ha blitt invitert til å være involvert i utviklingen av standarden.

Standarden skal inneholde absolutte krav som må oppfylles før skogbruket sertifiseres. Dette sikrer at skogbruket oppfyller et akseptabelt nivå på miljøarbeidet. Når Nordisk Miljømerking krever at standarden skal fremme og bidra til bærekraftig skogbruk, krever det at standarden evalueres og revideres jevnlig, slik at prosessen utvikles og miljøpåvirkningen kontinuerlig reduseres.

Krav til sertifiseringssystem

Sertifiseringssystemet skal være åpent, har stor nasjonal eller internasjonal troverdighet og skal kunne verifisere at kravene i skogstandarden er oppfylt.

Krav til sertifiseringsorgan

Sertifiseringsorganet skal være upartisk og troverdig og skal kunne kontrollere at kravene i standarden er oppfylt. Sertifiseringsorganet skal også kunne kommunisere resultatet samt være egnet for effektiv implementering av standarden.

Hensikten med sertifiseringen er å kvalitetssikre at kravene i skogstandarden er oppfylt. Sertifiseringssystemet skal være egnet for å verifisere at kravene i skogstandarden oppfylles. Metoden som brukes i sertifiseringen må være repeterbare og nyttig for skogbruk og sertifisering skal skje i forhold til en spesifikk skogstandard. Det skal gjøres kontroll av standarden i skogen før sertifikatet utstedes.

Krav til CoC (Chain of Custody) sertifisering

Chain of Custody-sertifisering må utføres av en akkreditert kompetent tredjepart som for skogsertifisering. Systemet skal stille krav på CoC-kjeden som sikrer sporbarhet, dokumentasjon og kontroll gjennom produksjonskjeden. Hvis det benyttes resirkulert fiber, spon eller sagflis skal råvareleverandøren kunne bekrefte at det stammer fra resirkulerte materialer.

Dokumentasjon

- Kopi av skogs-/fiberråvarestandard, navn, adresse og telefonnummer til organisasjonen som har utformet standarden, og sertifiseringsorganets sluttrapport.
- Det bør angis referanser til de personer som representerer parter og interessegrupper som er invitert til å delta i utviklingen av skogs-/fiberråvarestandard.

Nordisk Miljømerking kan kreve ytterligere dokumenter for å undersøke om kravene i standarder og sertifiseringssystem er oppfylt.

Bilag 4 d Erklæring om trearter som er forbudt eller tillates under begrensninger i svanemerket holdbart/bestandig trevirke til utendørs bruk

Søker av svanemerket produkt:
Produktgruppe/type:
Angi versjonsnummer og dato for listen over forbudte og begrensede treslag som er benyttet:

Det erklæres at treslag/arter på listen over forbudte og begrensede treslag (Nordic Ecolabelling - Prohibited and Restricted Wood) ikke anvendes i svanemerket holdbart/bestandig trevirke til utendørs bruk.

Listen over forbudte og begrensede treslag finnes på nettsiden: https://www.nordic-swan-ecolabel.org/pulp-paper-declaration-portal/what-can-be-declared/forestry-requirements/forestry_requirements_2020/

Nordisk Miljømerking kan etterspørre mer informasjon om det finnes uklarheter angående navn på treslag.

Søkerens/produsentens/leverandørens underskrift:

Dato	Firmanavn
Kontaktperson (blokkbokstaver)	Telefon
Signatur	Epost

Bilag 5   Oppfølging av energiforbruk (krav O15)

Bilaget fylles ut av produsenten av holdbart trevirke, eller eventuell underleverandør for tørking av trevirke. Regneark som gir oversikt over årlig energiforbruk og fakturaer på innkjøpt energi kan også benyttes som dokumentasjon.

Produsenten av holdbart trevirke/underleverandør (tørking av trevirke):
Produkt:

Råvarefasen

a) Energiforbruk til tørking av trevirket

Flytskjema/beskrivelse for tørkemethoden:

Årlig mengde tørket tre (m³): _____ Årstall: _____

Middelverdi for fuktinnhold i inngående treråvare (%): _____

Middelverdi for fuktinnhold i sluttprodukt (%): _____

Energikilde* bruk til tørking	Årlig energiforbruk (MJ)	Årlig energiforbruk per m ³ (MJ/m ³)
SUM		

* Med energikilder menes elektrisitet, fjernvarme (leverandør skal oppgis) og brensler (for eksempel treavfall, treflis, biogass, balm, torv, pellets, naturgass, fyringsolje).

Produksjonsfasen

a) Energiforbruk til produksjon

Modifiseringsmetode: _____

Årlig mengde modifisert tre (m³): _____ Årstall: _____

Energikilde* bruk til modifisering	Årlig energiforbruk (MJ)	Årlig energiforbruk per m ³ (MJ/m ³)
SUM		

* Med energikilder menes elektrisitet, fjernvarme (leverandør skal oppgis) og brensler (for eksempel treavfall, treflis, biogass, halm, torv, pellets, naturgass, fyringsolje).

b) Plan for energieffektivisering

Produsenten av holdbart trevirke skal sende inn en plan for energieffektivisering i henhold til standard for energiledelse ISO 50001 eller lignende ved lisensinnngåelse. Planens gyldighetsperiode/årstall skal tydelig fremgå.

Dato	Firmanavn
Kontaktperson (blokkbokstaver)	Telefon
Signatur	Epost